УДК 615.825(494)
Кірчева О.В.[1], Єрмолаєва А.В.[2], Мирна А.І.[3]
[1]студентка, НУ «Запорізька політехніка»;
[2]канд. наук з фіз. виховання і спорту, доц. НУ «Запорізька політехніка»;
[3]канд.мед.наук, доцент, НУ «Запорізька політехніка»

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД: ОРГАНІЗАЦІЯ ПОСЛУГ РЕАБІЛІТАЦІЇ НА ПРИКЛАДІ РЕАКЛІНІКІ БЕЛЛІКОН У ШВЕЙЦАРІЇ

Реабілітаційне лікування є важливим аспектом охорони здоров'я, і саме швейцарські клініки відомі своєю досконалістю в цій галузі.

Швейцарські клініки надають комплексне та якісне реабілітаційне лікування пацієнтам із різними захворюваннями та травмами. Саме правильна організація послуг реабілітації гарантують, що пацієнти отримають найкращий догляд і підтримку на шляху до одужання [6].

Реаклініка «Беллікон» («Bellikon») є однією із провідних клінік Швейцарії, яка спрямована на соціальну та професійну реінтеграцію людини в робочий процес після нещасного випадку.

Слід зазначити, що складний процес реабілітації після отримання травми не закінчується на виході з реабілітаційної клініки, бо основний фокус політики держави зміщується в бік реінтеграції такої людини в суспільство та сферу праці.

Реаклініка Беллікон використовує комплексний підхід до організації реабілітації та пропонує такі медичні послуги:

1. Неврологічна реабілітація;
2. Ортопедична та хірургічна реабілітація кисті;
3. Трудова реабілітація;
4. Спортивна медицина та реабілітація;
5. Денна реабілітація;
6. Центр оцінювання;
7. Експертний центр професійної інтеграції;
8. Технічна ортопедія;
9. Радіологія;
10. Сестринський догляд та проміжний реабілітаційний догляд [5].

Швейцарія – країна, що надає медичні послуги зразкової якості та гарантовано професійний догляд за пацієнтами. Відмінною рисою швейцарських клінік є також надання чудового сервісу та розміщення пацієнтів у стаціонарах [2].

Досліджувана клініка не є винятком, тому послуги з реабілітації надає як стаціонарно, так і амбулаторно. Розглянемо основні показники за 2021 рік:

- Ліжкомісця – 225 шт;
- Пацієнти – 4316 осіб (стаціонарно – 1669 осіб, амбулаторно 2647 – осіб);
- Перебування у днях (в середньому) – 50 днів;
- Кількість працівників – 695 осіб [3].

Для наочності розглянемо декілька лікувальних пропозицій реакліники «Беллікон» (Таблиця 1) [1].

Таблиця 1.

Лікувальні пропозиції клініки «Беллікон»

Неврологічна реабілітація	
Стаціонар	*Амбулаторно*
Множинні травми з ушкодженням головного мозку; Черепно-мозкова травма; Інсульт/ крововилив у мозок; Травми нервових сплетінь; Післяопераційні нейрохірургічні пацієнти.	Обстеження після черепно-мозкової травми; Спеціальні амбулаторні консультації.
Реабілітація в галузі ортопедії та хірургії кисті	
Стаціонар	*Амбулаторно*
Множинні травми; Гострі травми опорно-рухового апарату; Ампутації та протезування; Опіки; Складні травми кисті.	Обстеження для комп'ютерного протезування колінних суглобів
Трудова реабілітація	
Стаціонар	*Амбулаторно*
Мультимодальні реабілітаційні програми, орієнтовані на роботу; Функціональні стрес-тести для оцінки працездатності та спроможності; Підготовка до професійної реінтеграції; Медичне обстеження.	Програми амбулаторної реабілітації; Оцінка показань і потенціалу для реабілітації, орієнтована на роботу (реабілітаційне сортування).

Продовження Таблиці №1

Денна реабілітація
Трудова реабілітація Неврологічна Ортопедична та хірургічна реабілітація кисті
Спортивна медицина
Спортивна науково-обґрунтована тренувальна терапія; Спортивні медичні роз'яснення та поради; Діагностика працездатності сили, витривалості та Координація; Спортивна психологія, тренування; Поради щодо харчування.
Центр оцінювання
Міждисциплінарні оцінки серед стаціонарних пацієнтів або в амбулаторних умовах Амбулаторна оцінка дисфункції на опорно-руховий апарат (оцінка шийного відділу хребта) Оцінка після черепно-мозкової травми Оцінка протезів колінних суглобів під керуванням комп'ютера Оцінка функціональної ефективності (EFL) Оцінка функціональних навичок ведення домашнього господарства

Реабілітація необхідна як з точки зору індивідуума, так і з позиції держави, яке для свого розвитку має дбати про відтворення продуктивних сил суспільства.

Це чітко прослідковується і в концепції реабілатіції реакліники «Беллікон», де три партнера (фахівці клініки, пацієнт, держава) мають свої особисті очікування від результатів реабілітації пацієнта (рис. 1) [3].

Рис. 1. Концепція реабілітації реакліники «Беллікон»

Цілі фахівців клініки – відновлення оптимального фізичного стану пацієнта, необхідного для реінтеграції його в робочий процес.

Цілі пацієнта – його уявлення від результатів реабілітації (Бігати? Стрибати? Стрибати з парашута? Навчатися ходи на милицях? тощо).

Очікування замовника/платника реабілітації (страхові компанії, держава):

1. Що пацієнт зможе після реабілітації?
2. Чи потрібен будинок для догляду після?
3. Чи потрібна медична сестра по догляду після реабілітації?
4. Чи зможе пацієнт повернутися до роботи?
5. В яку професію людина зможе повернутися?

Цілі реабілітації завжди встановлюють заздалегідь, перед заняттями. Вони не можуть бути спільними, вони лише спільно обговорюються й установлюються [3].

Надалі, розглянемо особливості перебігу реабілітації в «Беллікон» та приклад плану терапії одного із пацієнта досліджуваної клініки (рис. 2) [3].

Для того, щоб більш детально побачити організацію послуг в клініці, розглянемо історію одного пацієнта та приклад його плану терапії на тиждень.

Після падіння (під час катання на лижах) хворий лежав п'ять тижнів у комі. Діагноз: тяжка черепно-мозкова травма. Коли його перевели з реанімації до реабілітаційної клініки «Беллікон», він був настільки ослаблений, що насилу міг сидіти, мав проблеми з мовою та пам’яттю [1].

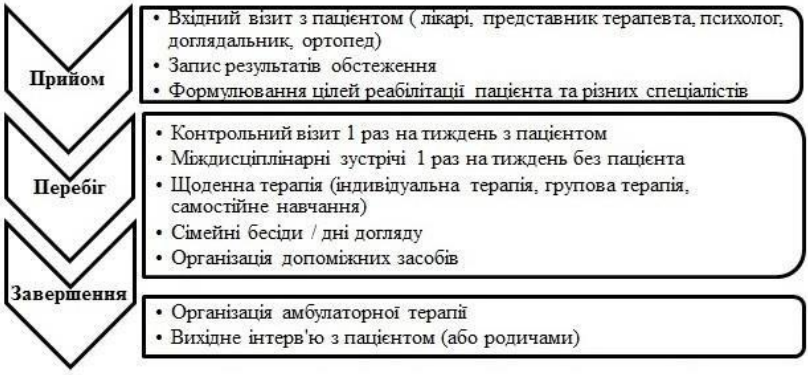

Рис. 2. Перебіг реабілітаційних заходів в клініці «Беллікон»

У спеціальному відділенні реабілітації, що потребує нагляду, він знову навчився самостійно сідати, вставати, їсти, а незабаром і ходити. Ось так може виглядати план терапії, таблиця 2 [1].

Таблиця 2.

Приклад плану терапії в клініці «Беллікон», Швейцарія

Понеділок	*09:15 – 09:25*	Реабілітаційна зустріч	**Четверг**	*10:00 – 11:00*	Нейро-психологічна терапія
	10:00 – 10:30	Логопед		*14:00 – 14:30*	Фізіотерапія
	11:00 – 11:30	Фізіотерапія		*15:00 – 16:00*	Трудотерапія
	14:30 – 15:00	Тренування ходи за допомогою робота з G-EO		*16:30 – 17:00*	Базове тренування, тренування на витривалість і силу
	16:30 – 17:00	Базове тренування, тренування на витривалість і силу	**П'ятниця**	*10:00 – 10:30*	Логопед
Вівторок	*8:30 – 9:00*	Трудотерапія		*11:00 – 11:30*	Група водного фітнесу в аквазоні
	9:00 – 9:30	Живописна терапія		*14:00 – 14:30*	Фізіотерапія
	10:30 – 11:00	Нейропсихологічна терапія		*15:00 – 16:00*	Група пізнавального тренінгу
	14:30 – 15:00	Комп'ютерне тренування рук з ArmeoSpring	**Субота**		
	15:00 – 16:00	Група пізнавального тренінгу			
Середа	*8:30 – 9:00*	Фізіотерапія		*10:00 – 10:30*	Трудотерапія
	9:00 – 9:30	Музикотерапія		*14:00 – 14:30*	Індивідуальна група занять
	14:30 – 15:00	Тренування рук за допомогою комп'ютера			
	16:00 – 17:00	Навчання з робототехніки з ArmeoPower			

Таким чином, виходячи з усього вищевикладеного, ми доходимо таких загальних висновків.

1. Швейцарія – країна, що надає медичні послуги зразкової якості та професійний догляд за пацієнтами.

2. Держава має дбати про відтворення продуктивних сил суспільства.

3. Реакліника Беллікон використовує комплексний підхід до організації реабілітації та пропонує багато медичних послуг.

4. В концепції реабілітації свої особисті очікування мають: фахівці клініки, пацієнти, держава. Цей аспект є надзвичайно важливим.

Список використаних джерел

1. Брошура для пацієнтів «Моя реабілітація» (PDF). URL : https://www.rehabellikon.ch/publications/

2. Лікування у Швейцарії URL : https://medicaid.com.ua/country/shvejczariya-ua

3. Матеріал онлайн-лекторію з питань реабілітації, фізичної терапії та ерготерапії. Досвід швейцарських фахівців. Україна-Швейцарія URL: https://www.youtube.com/watch?v=xRfxwqjM6OU

4. Офіційний сайт Реакліники Беллікон : Трудоорієнтована стаціонарна реабілітація. URL : https://www.rehabellikon.ch/work-oriented-inpatient-rehabilitation/

5. Офіційний сайт Реакліники Беллікон : Медичні послуги. URL: https://www.rehabellikon.ch/medical-services/

6. Реабілітаційне лікування у швейцарських клініках. URL: https://www.premiumswitzerland.com/en/medical/rehabilitation